

۹۶ - دارمسکونه ، البسه مخصوصه

و نیز در کتاب اقدس است قوله عزّ و علا: " و جَعَلْنَا الدَّارَ الْمَسْكُونَةَ وِ الْاَلْبَسَةَ الْمَخْصُوصَةَ لِلذَّرِيَّةِ مِنَ الذَّكَرَانِ دُونَ الْاِنَاثِ وِ الْوَرَاثِ اِنَّهُ لِهٖو الْمَعْطٰى الْفِيَاضِ وِ مَا خَصَّصْنَاهُ لِلذَّرِيَّاتِ هَذَا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ عَلَيْهِمْ لِيَشْكُرُوْا رَبَّهُمْ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ "

و از حضرت عبدالهاء در خطابی است قوله العزيز: " و اما ما سألت من الدار المسكونة فهى للولد البكر خاصة مع توابعها من اصطبيل او مضيف او خلوة و اما الديار السائرة الغير المسكونة مقسومة بين رجال و نساء من الورثة "

و قوله الجليل: " اما در آیه مبارکه از ذکر ذکور دون اناث مقصود ولد بکر است زیرا ولد بکر در جميع شرايع الهیّه اختصاص داشته به کتب تورات و انجيل و همچنين احاديث مرویه سابقه مراجعت نمائيد قضه ايسو و يعقوب دو اولاد اسحق را در تورات قرائت کنيد تا واضح شود که در جميع شرايع الهیّه ولد بکر امتيازات فوق العاده داشته حتى ميراث نبوت تعلق باو داشت تا چه رسد بزخارف دنيا حتى قوانين عادلّه بين دول و ملل متمدنه نیز ولد بکر را امتيازی داده¹ اليوم دولت انگليس را ادعا چنين است که عاقلترين دول عالم است و از خصائص ملّت انگليس اين است که جميع اموال را حصر در ولد بکر می کنند و مقصودشان اين است که ثروت چون تقسيم گردد پريشان شود و از دست برود مثلاً شخصی بزحمات زياد ثروتی فراهم آرد چون بعد از وفات تقسيم شود توزيع سبب تفریق گردد و بباد رود ولی اگر در ولد بکر حصر شود باقی و برقرار ماند و او ديگران را نگاهداری نماید اين است که در ملّت انگليس الآن بسي خاندان موجود که چهار صد پانصد سال است ثروت در آن خاندان باقی و برقرار است تفریق و توزيع نشده است باری ابداً مقصود اين نيست که حصر ميراث در ولد بکر ممدوح و مقبول است مقصد اين است که در قوانين ملل متمدنه نیز ولد بکر را امتيازی و مراد از ولد بکر بزرگترين اولاد ذکور موجود است و مقصود از اختصاص دار مسکونه باو اين است که اقلاً خانه متوفی باقی و برقرار ماند تا عائله چون در آن خانه باشند و يا وارد گردند بياد او افتند و

¹ در انگلستان تمام اموال غير منقول از ترکه به پسر ارشد تعلق ميگيرد اگر پسر ارشد فوت کرده باشد تعلق به پسر ارشد او ميگيرد و اين محض مصلحت بقاء املاک و اراضي موروثی هر خانواده و مرکز شخصيت و رياست آن است و همين ملاحظه در اسلام نیز برای ارشد ذکور حيوه مقرر گرديد و در غالب نواحی سويس کتابخانه و ساعت و زنجير آن و انگشتر و تمام زيور و جواهر مخصوص آن به پسر ارشد تعلق ميگيرد.

طلب عفو و غفران نمایند باری جمیع این مسائل فی الحقیقه فروع است و آنچه اصول است و اساس است و بنص قاطع امر مفروض الهی است وصیّت نامه است باید هر شخص در زمان حیات خویش وصیّت نماید و اموال را بخواهش و میل خود تقسیم کند و توزیع نماید ولی ملاحظه عدل و انصاف را داشته در این صورت نفسی بیوصیّت نمیماند و بمیراث بموجب وصیّت متوفی معامله میگردد این احکام در وقتی است که کسی وفات کند و وصیّت ننماید پس متوفی مختار است و دار مسکونه را بهر کس بخواهد میبخشد و همچنین مشترک بین ورثه نیز میتواند نمود "

و در خطاب به بشیر الهی است قوله العزیز: " دار مسکونه و البسه تعلق بولد بکر دارد یعنی اولاد ارشد متوفی نه بعموم اولاد ذکور "

و در خطابی دیگر قوله العزیز: " مقصود از ولد بکر ارشد اولاد ذکور باقی است شمول بأرشد اناث ندارد ولو اکبر اناث باشد و اینکه در اولاد ذکور دون الاناث میفرماید مراد آن است که شاید شخصی ده اولاد ذکور دارد اگر اکبر فوت شود ثانی جای او قائم است اگر ثانی فوت شود ثالث جای او قائم است و اگر ثالث فوت شود رابع جای او قائم است لهذا در آیه مبارکه بلفظ جمع بیان شده "

و در خطابی دیگر: " و اما در آیه مبارکه از ذکور دون اناث مقصود ولد بکر است و مراد از ولد بکر بزرگترین اولاد ذکور موجود است "

و در رساله سؤال و جواب است:

سؤال هر گاه شخص متوفی حقوق الله یا حق الناس بر ذمه او باشد از بیت مسکون و البسه مخصوصه و سائر اموال بالنسبه باید ادا شود یا آنکه بیت و البسه مخصوص ذکر آن است و دیون باید از سایر اموال داده شود هر گاه سایر ترکه وفا نکند بدیون چگونه مشمول شود
جواب دیون و حقوق از سایر اموال داده میشود و اگر اموال وفا نکند از بیت مسکون و البسه مخصوصه ادا شود

سؤال از بیت مسکون که مخصوص اولاد ذکور است جواب اگر بیت مسکون متعدّد باشد اعلی و اشرف آن بیوت مقصود است و ما بقی مثل سایر اموال است که باید بین کلّ قسمت شود سؤال دار مسکونه و البسه مخصوصه که مخصوص ذریّه ذکور است دون الاناث و الوراث هر گاه ذریّه نباشد تکلیف چیست
 جواب قوله تعالی من مات و لم یکن له ذریّه ترجع حقوقهم الی بیت العدل نظر باین آیه مبارکه دار مسکونه و البسه مخصوصه به بیت عدل راجع است

سؤال : دار مسکونه و البسه مخصوصه در صورت عدم وجود ذکر ان از ذریّه راجع به بیت العدل است یا مثل سایر اموال تقسیم میشود هذا ما نزل فی الجواب من لدی الله العزیز الوهاب دو ثلث از خانه و البسه مخصوصه باناث از ذریّه راجع و ثلث آن به بیت العدل الّذی جعله الله مخزن الامه سؤال در احکام الهیه در باب ارث دار مسکونه و البسه مخصوصه را از برای ذکر ان از ذریّه مقرر فرموده اند بیان شود که این حکم در مال اب است و یا در مال ام هم این حکم جاری است
 جواب : البسه مستعمله امّ ما بین بنات بالسّویّه قسمت شود و سایر اشیاء از ملک و حلّی و البسه غیر مستعمله کلّ از آن قسمت میبرند بقسمی که در کتاب اقدس نازل شده و در صورت عدم وجود بنت جمیع مال کما نزل فی الرّجال باید قسمت شود

سؤال : در باب البسه و حلّی که شخص از برای ضلع میگیرد هر گاه متوفی شود ما بین وراثت قسمت میشود یا مخصوص بضلع است
 جواب : غیر از البسه مستعمله هر چه باشد از حلّی و غیره راجع بزواج است مگر آنچه باثبات معلوم شود بزوجه بخشیده شده